

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز سه‌شنبه (۷) آذرماه ۱۳۵۱

فهرست مطالب:

فنی و کشاورزی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم بلغارستان و ابلاغ بدولت.

۹- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون تعاون و امور روستاها راجع به لایحه تقسیط بدهی بدهکاران خالصه و معافیت از پرداخت زبان دیر کرد و خسارات متعلق و ابلاغ بدولت.

۱۰- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون تعاون و امور روستاها راجع به لایحه نحوه انتقال اراضی واگذاری به کشاورزان مشمول قوانین و مقررات اصلاحات ارضی و ارسال بمجلس سنا.

۱۱- طرح گزارش شور اول کمیسیون کشور راجع به لایحه اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۸ قانون شهرداری.

۱۲- طرح گزارش شور اول کمیسیون دارایی راجع به لایحه اصلاح ماده دو اصلاح قانون تاسیس شرکت سهامی هواپیمائی ملی ایران و مقررات بهره‌برداری هوائی کشوری.

۱۳- تقدیم يك فقره اصلاح بودجه سال ۱۳۵۱ سازمان تربیت بدنی ایران و يك فقره اصلاح بودجه سال ۱۳۵۱ شرکت سهامی كل معادن و ذوب فلزات ایران بوسیله آقای قوام صدري وزیر مشاور. ۱۴- اعلام وصول و قرائت دونا مه مربوط به دو لایحه قانونی ازمجلس سنا.

۱۵- اعلام وصول و قرائت سه نامه رسیده از دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات. ۱۶- ختم جلسه.

۱- قرائت اسامی غالبین جلسه قبل.
 ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: تیمسار سرلشکر همایونی - پوربابائی - سعید وزیری - مظاهری - محسنی مهر - مظهری.
 ۳- تصویب صورت جلسه قبل.

۴- تقدیم سه فقره لایحه تاسیس صندوق پس انداز افسران و درجه داران کادر ثابت شاهنشاهی و لایحه اصلاح مواد ۳۲ و ۳۶ و ۳۷ آئین نامه فوق العاده و هزینه سفر و سایر مزایای افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی و لایحه تبصره الحاقی بماده يك فصل ششم آئین نامه معاش های نیروهای مسلح شاهنشاهی بوسیله تیمسار سپهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ.

۵- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کار و امور اجتماعی راجع به لایحه اصلاح بند ۴ ماده ۳ قانون حمایت کارمندان در برابر اثرات ناشی از پیری و از کار افتادگی و فوت و ابلاغ بدولت.

۶- تقدیم لایحه تشکیل سازمان تعاون مصرف شهر و روستا و انحلال شرکت سهامی فروشگاه فردوسی بایک فوریت بوسیله آقای دکتر ولیان وزیر تعاون و امور روستاها.

۷- طرح و تصویب فوریت لایحه تشکیل سازمان تعاون مصرف شهر و روستا و انحلال شرکت سهامی فروشگاه فردوسی.

۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی راجع به موافقت نامه همکاری

مجلس ساعت نه صبح برباست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید

(شرح زیر خوانده شد)
 غالبین با اجازه آقایان:

امام مردوخ - اولیاء - اولیاء شیرازی - ابلخانی پورا

۱- قرائت اسامی غالبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غالبین جلسه قبل قرائت میشود.

بدر صالحیان - پدرامی - پزشکی - دکتر پناهی - تژده -
حق شناس - دکتر سعید حکمت - حکمت یزدی - امیر علم
خزیمه - دکتر خسروی کردستانی - تیمسار خطیب شهیدی -
دکتر رشتی - ضیاء رضوی - دکتر رفیعی - سراج الدینی -
مهدی سعادت - سعید وزیری - شاهنده - دکتر شکرانی
شیخ بهائی - بانودولشاهی - دکتر صالحی - دکتر صفائی -
طلوعی - عباس میرزائی - غضنفری - فیصلی - قاضی زاده -
محمدولی قراچولوی - کمالوند - دکتر مدنی - اکبر
مسعودی - مظهری - دکتر محمدحسین موسوی - نارویی
نیکروش - تیمسار همایونی .

غائبین مریض - آقایان:

مهندس اردلان - مهندس احتشام شهیدی - امیر احمدی
مهندس عنایت بهبهانی - دکتر بیگلری - پروین - حیدری -
دشتی - دکتر سعید - کریم بخش سعیدی - شاخوئی -
شیخ رضائی - فریدونفر - دکتر کفائی - دکتر مشایخی -
مهرزاد - دکتر ناوی .

۲- بیانات قبل از دستور آقایان: تیمسار سرلشکر همایونی - پوربابائی - سعیدوزیری - مظاهری - محسنی مهر و مظهری

رئیس - نطقهای قبل از دستور را شروع میکنیم
تیمسار سرلشکر همایونی تشریف بیاورید .

سرلشکر همایونی - بنده در ابتدای عرایضم از اینکه
بحمدالله رفع کسالت از وجود جناب آقای مهندس ریاضی
فراهم شده (نمایندگان - الحمدلله) و امروز با بهبود کامل
در مسند ریاست قرار گرفته اند شکر خدای را بجا میآوریم
(صحیح است - احسن) و همواره سلامت ایشان را با
موفقیت در انجام وظایف مهم و دقیقی که بعهده دارند
خواستاریم (نمایندگان - انشاءالله - احسن) . باستحضار
نمایندگان محترم میرسانم روز یکشنبه ۵۱/۸/۲۱ هیئت
پارلمانی مجلس شورای ملی متشکل از دو نفر آقایان
اعضاء هیئت رئیسه و اعضاء کمیسیون نظام و هیئت رئیسه
کمیسیونهای بودجه و دارائی بنا بر دعوت وزارت جنگ
بامعیت تیمسار سبهد کاتوزیان معاون پارلمانی وزارت
جنگ و تیمسار سناتور سبهدجهانبانی از مجلس سنابرای
بازدید از تلاشها و پیشرفتهای خدمتی یگانهای نیروی
زمینی شاهنشاهی مناطق آذربایجان شرقی و غربی -

کردستان - کرمانشاه - لرستان عازم آن صفحات
شدیم (احسن) .
ابتدا در تبریز از کارخانه ماشین سازی که کار
مهندسی بزرگ را آغاز کرده مورد بازدید هیئت قرار
گرفت مهندسی بزرگ گرچه سرمایه سنگینی میخواست اما
یکی از پایه های اقتصاد ملی است که فکرو نیروی ایرانی
را متوجه تکنولوژی جدید مینماید . امروزه که
بابر خورداری از رهبری و بهره گیری از اندیشه های
تابناک شاهنشاه آریامهر این قوه فعل در آمده و ماشین
سازی تبریز با تولیدات متنوع خود پاسخگوی نیاز ایران
و صاحب عنوان در بازارهای خارج شده اهمیت پیدایش
آن بیشتر روشن میگردد .

ماشین های مته - تراش - سنگ زنی - پرسها -
کمپرسورها - الکتروموتورها - پمپها و موتورهای
دیزلی محصولات این کارخانه است . از کارگاهها -
تأسیسات - ساختمانهای عظیم کارخانه ، آموزشگاه
ماشین سازی که بیشتر مدیران - تکنیسین ها - کارکنان
کارگران هر کدام بنحوی در آن تعلیم یافته اند و یک سازمان
ارزنده و متحرک است دیدن کردیم . افراد مستعد و فعال
این آموزشگاه برای افزایش بینش صنعتی بکشورهای
اروپائی اعزام میشوند . برای کارکنان و کارگران
تأمینات مختلف از قبیل بیمه - بازنشستگی - مزایای
مسکن و رفاه پیش بینی شده است (صحیح است) .

آقای مهندس توکلی که مدیر شایسته و باارزشی
است مسئولیت امور کارخانه را بعهده داشت و تمام
مسئولین و کارمندان و کارگران برای تدارک آینده ای
درخشانتر تلاش و کوشش خود با صحت و سرعت ادامه
میدادند هم چنین کارخانه تراکتور سازی که تدریجاً
مراحل تکامل را طی مینماید به تفصیل دیده شده روز ۲۲
آبان مراکز آموزش پشتیبانی و لشکر یکم احتیاط بازدید
شد . بدو در توجیه ستادی شرکت نموده بمأموریت
مراکز پشتیبانی که عبارت از آموزش افسران - درجه داران
و دانش آموزان و افراد در تخصصهای مورد نیاز و بالا
بردن دانش و مهارت حرفه ای آنها برای اجرای مأموریت های
پشتیبانی از یگانهای ارتش شاهنشاهی است و شرح
تخصصی و کمک های افسران و درجه داران و سازمان

مراکز آموزشی آشنا شدیم سپس بازدید از سربازخانه
شماره ۱ و شماره ۲ مراکز سررشته داری ، دارائی ،
اردنانس ، آجودانی و موزیک ، دژبان ، ترابری ، مرکز
آموزش مختلط ، احتیاط ، گردان دانشجویان و
دانش آموزان و کارگاهها ، نانوآخانه ماشینی ، نهارخوری
آشپزخانه ، آمفی تاتر باشگاه افسران بعمل آمد . موضوع
قابل توجه تشکیل لشکر احتیاط از طرف نیروی زمینی
و تلوین مقررات احضار پرسنل در نوبتهای متوالی و
تنظیم برنامه تجدید آموزش افراد وظیفه احتیاط و هم چنین
تطبیق روشهای متخذة باقوانین موضوعه توفیقی بدست
آورده که میتوانیم در آینده بروش بسج نظامی خود متکی
و مطمئن باشیم ، روز ۲۳ آبان از پادگان رضایباد در
سربازخانه وسیع مراغه بشرح زیر : ستاد پادگان ، ستاد
گردان های تعمیر و نگاهداری و لجستیک آماده گاهها ،
آموزش و تمرین باجنگ افزارهای گروه ۱۱ توپخانه ،
وسائل سنگین گردان مهندسی ، انبارهای آمادگاه صحرائی
مخازن سوخت ، گروه پشتیبانی اردنانس ، دسته پارم ،
ام ۳ گردان لجستیک ، گروهان پشتیبانی مستقیم اردنانس
گروهان تعمیرات صحرائی مهندسی ، آسایشگاهها ،
بیمارستان و سایر اماکن پادگان بازدید شد . همچنین از
عمران شهری مراغه منجمله ایجاد میداین جدید و دیوار
ساحلی و خیابان کمر بندی که با پشتکار آقای دکتر دادفر
نماینده مراغه و فرماندار و متصدیان امور پیشرفت قابل
ملاحظه ای شده است در حین عبور دیدن کردیم . در
مراجعه به تبریز از کارخانه برق لامع که انواع بافندگی
حوله بابعاد و نقش های مختلف و مرغوب تهیه و قسمت
اعظم آن بشوروی صادر میشود بازدید شد .

همچنین بیمارستان ۲۰۰ تختخوابی بیمه های
اجتماعی و سرویس مختلف آن در موقع عیادت از
همکار گرامی آقای صدری کیوان که بعلت مصرف قرصی
که ترکیبات پنی سیلینی داشت شوکه شده و بحال اغماء
با کمک همکاران به بیمارستان انتقال یافته و تیمسار
سبهد کاتوزیان تأکید وافی در مداوای ایشان بعمل آوردند
(احسن) بحمدالله با اهتمام اطباء و مراقبت متصدیان
امور بیمارستان رفع خطر از ایشان شد (الحمدالله)
بوسیله هیئت بازدید شد بیمارستان دارای بخش های بسیار

مجهز ، رئیس و کادر علاقمند و فعالی بود (احسن) .
روز ۲۴ آبان هیئت برضائیه عزیمت در ستاد لشکر
۶۴ پیاده به توجیه ستادی فرماندهی لشکر و رؤسای ارکان
ستاد لشکر در زمینه وضع جغرافیائی ، اجتماعی ، سیاسی
اقتصادی ، سرزمین نگهبانی لشکر و مأموریت و سازمان و
وضع خدمتی لشکر آشنا شدیم . روز ۲۵ آبان پادگان
قوشچی که در یک موضع مهم استقرار یافته اند مورد
بازدید هیئت قرار گرفت . گردانهای توپخانه سنگین و
سبک و ضد هوائی با تمرینهای صحرائی و تیراندازی
حقیقی به هدف های متحرک هوائی مهارت رزمی خود را
نشان دادند سپس سربازخانه و کلیه تأسیسات پادگان و
یکان پشتیبانی ، کارگاهها ، مخازن قطعات یدکی
خودروها و جنگ افزارها دیده شد .

بعداظهر در سربازخانه رضائیه یگانهای مخابرات
لشکر که مجهز بانواع وسایل ارتباطی از قبیل بیسیم
بایردهای متفاوت از رده گروه تا سپاه و ارتش تله تایپ
و سایر وسایل مخابراتی بودند .

همچنین یگان بهداری و وسایل صحرائی بهداشت
آب مشروب جمعی و فردی ، حمام ها و آشپزخانه های سفری
تمرین و آموزش های کاراته که با ورزیدگی و مهارت
توأم بود . در بازدید شامگاه لشکر که با اهت خاص
انجام گرفت و نشانه عشق و علاقه به پرچم شاهنشاهی
پرافتخار ایران است شرکت داشتیم (احسن) .
روز ۲۶ آبان هیئت عازم سنج گردید در باشگاه
افسران با توجیه ستادی فرماندهی تیپ بمأموریت و
سازمان و گسترش تیپ آگاه شدیم چون آنروز مصادف
با روز ارتش بود هیئت بکلیه افسران و درجه داران و
افراد ارتش شاهنشاهی و بالاخص تیپ کردستان ، آن
روز رآکه در تاریخ حیات استقلال کشور ما اهمیت
بزرائی دارد و یکی از وقایع مهم تاریخ معاصر است با
قلبی آکنده از مهر شاهنشاه و مین عزیز تبریک و تهنیت
گفتیم سپس از یگانهای موجود در سربازخانه که مشغول
آموزش و تمرین باجنگ افزارها بودند همچنین تأسیسات
تیپ و بیمارستان و آموزشگاه مجهز حرفه ای که در ده
حرفه افراد وظیفه مستعد تیپ را در ماه بیست و یکم
خدمت وظیفه برای ۱۳ هفته در رشته های دهگانه خیاطی

لوله کشی، کفاشی، جوشکاری، حلبی سازی، نجاری مکانیکی، آهنگری، الکتریسته، بنایی آموزش داده و بدریافت گواهی نامه نائل شده و روانه زادگاههای خود جهت بهره برداری از تخصص خود قرار میگیرند.

روز ۲۷ آبان هیئت بکرمانشاه عزیمت بدو آواز کارخانه پشم باف کشمیر افشار در قسمت شمالی بلوار فرودگاه که دارای ماشینهای جدید و انواع قاستونی عالی و پتوهای پشمی تولید مینماید و بصورت یک واحد خصوصی و عامل مهم اقتصادی است دیدن کردیم. سپس از آثار تاریخی طاق بستان که یکی از گرانبهارترین مفاخر ایران کهن میباشد و در سه قسمت تشکیل شده است مجلس تاجگذاری اردشیر دوم - تاجگذاری شاهپور سوم که بعلت داشتن کتیبه اهمیت شایانی را داراست. مجلس تاجگذاری و شکارگاه خسرو دوم ملقب به پرویز و شهرداری بدستور آقای شهرستانی استاندارفعال و پرتلاش کرمانشاه دو بست هکتار اراضی شرقی و غربی آنرا جنگل کاری و پارک وسیعی بنام آریامهر ایجاد نموده و بلواری که از فرودگاه به طاق بستان امتداد یافته بشهر منتهی میشود دارای ۷۰ متر عرض و دریاچه ۱۷ هکتاری احداث شده بنام مبارک بهلولی در کنار رودخانه قره سو و آب نماها و ساحل بندی آن و پارک پانصد هکتاری باغ میوه بنام کوروش و پارک شیرین که بر روی ارتفاعات غربی شهر احداث شده دیدن نموده و به بانی آن آفرین گفتیم. روز ۲۸ آبان در فرارگاه سپاه یکم و پشتیبانی منطقه یکم به توجیه و توضیح ستادی در خصوص مأموریت، سازمان و موقعیت استراتژی سرزمین نگهداری سپاه یکم آشنا شدیم سپاه با درک این موقعیت و احساس مسئولیت عظیم برابر فرامین صادره همواره در تلاش است که یگانهای مستقر در سرزمین نگهداری خود را اعم از یگانهای ارتش - ژاندارمری و شهربانی در شرایط آمادگی رزمی نگاه دارد و هر چند با ابتکار رهبر تاجدار اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بزرگ ارتشتاران با انجام و اجرای اصول انقلاب سفید و به پیروی از سیاست مستقل ملی منطقی هیچ مستمسکی برای تجاوز باین سرزمین عزیز بنظر نمیرسد معیناً با توجه به تجارب تلخ گذشته این آمادگی همیشه حفظ میگردد (صحیح است - احسن).

سپس در سربازخانه های شماره ۱ و ۳ لشکر زرهی یگانهای تانک - خمپاره - موشک - آتشبار پدافند هوایی انواع خودروهای ریمو - جرثقیل - بلدوزرهای هیدرولیکی مهندسی - کمپرسورها - پلکشهای مهندسی - تانکهای سوخت - انواع خودروهای شن دار نرفتر - عملیات خود رول زن (برای اینکه وسایط و وسایل سنگین ارتش در ضمن حرکت به پلها و معابر حساس عمومی لطمه ای وارد نسازد و در مواقع اضطراری تأخیر در حرکات یگانهای ارتش ایجاد نشود اقدام بتجهیز پل های موقت عظیمی با تناژهای مختلف نموده که از این وسایل نه تنها صرفاً بمنظور عملیات ارتشی استفاده میشود بلکه در به ثمر رساندن امور عام المنفعه نیز نقش حساسی را دارد) اماکن لشکر بیمارستان ۱۰۰ تختخوابی صحرائی مجهز به سرویس های مختلف مورد بازدید هیئت قرار گرفت (احسن) روز ۲۹ برای بازدید از تیپ زرهی پادگان شاهین بدو در سرپل ذهاب - قصر شیرین و خسروی امور عمرانی قابل توجهی که انجام گرفته و تپه های خاکی مشرف شهر قصر شیرین و خسروی جنگل کاری شده خانه های قدیمی و فرسوده مردم ساکن خسروی تبدیل بمنازل آجری و جدید گردیده و با احداث میدان و مغازه های تازه ساز بصورت زیبایی درآمده دیدن نموده سربازخانه پادگان شاهین که از حیث موقعیت حساس و از جهت ساختمان بسیار مدرن و در داخل آسایشگاهها حمام دوش، دست شویی، سلمانی و خیاطی و غیره جهت رفع احتیاجات یگان مربوطه پیش بینی شده است همچنین باشگاه افسران - درجه داران - مهمانسرا - نانوآخانه و آشپزخانه که نیروی آنها با گاز بود مورد بازدید هیئت قرار گرفت در مراجعت از آموزشگاه عالی پرستاری و آموزشگاههای مامائی و بهیاری که از حیث ساختمان و از جهت وسایل مدرن مجهز بود بازدید نموده مسئولین آموزشگاهها و دانشجویان با روحیه های مصمم و علاقمند هیئت را پذیرا شدند (احسن).

روز ۳۰ آبان هیئت برای بازدید از تیپ ۸۴ مستقل پیاده لرستان عازم خرم آباد شد. بدو آ سربازخانه بدر آباد که در آنجا یگانهای تیپ مشغول آموزش و تمرین تیراندازی توپخانه بهداشتی

غیر مرئی و جمع آوری مین آموزشی از میادین مین گذاری شده و تمرین کارگاه مهندسی بودند رفته سپس روانه سربازخانه شماره ۱ شده آسایشگاهها و افرادی که با مهارت مشغول تمرین کاراته و طرز کار گروهان بهداری که مشغول انجام کمک های اولیه در حین رزم و اعزام بیماران به عقب بودند شدیم - در ستاد تیپ از توجیه ستادی رؤسای ارکان تیپ بمأموریت سازمان و طرز خدمتی تیپ آشنا شدیم سپس قلعه فلک الافلاک که در زمان ساسانیان بنام دژ شاپور خوانده میشد و در حدود ۸۰۰ سال قدمت تاریخی دارد و هم اکنون در دست تعمیر بوده و در نظر است که بصورت موزه آثار باستانی درآید تاریخ تمدن ایران در آن بنمایش گذارده شود و وسایل مورد استفاده در جشنهای ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی در تخت جمشید را در آن قرار دهند، دیدن نمودیم اینک که مشروح بازدید هیئت پارلمانی را بعرض مجلس شورای ملی رساندم اجازة فرمائید بمنظور سهولت شناخت بهتر نیروهای مورد بازدید نظرات آقایان نمایندگان را که در این بازدید حضور داشتند معروض دارم. عمران و آبادی پیشرفت و ترقی استانها و فرمانداریکل چشمگیر بود. (صحیح است).

از تیمسار ارتشبد عظیمی وزیر محترم جنگ و از تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون پارلمانی وزارت جنگ که در اجرای اوامر شاهنشاه آریامهر بزرگ ارتشتاران موجبات بازدید هیئت پارلمانی را از یگانهای نیروی زمینی شمال غرب کشور فراهم نموده اند همچنین از فرماندهی نیروی زمینی و فرماندهان سپاه - لشکر - تیپ که در طول مسافرت تسهیلات فراوانی را فراهم داشته اند و آقایان استانداران که از همراهی دریغ نداشته اند امتنان و تشکر همگی را تقدیم میدارد (احسن).

۱- یگانهای مورد بازدید بوسیله فرماندهان و کادر میهن پرست و شاه دوست شجاع و تحصیل کرده اداره میشوند که بسیاری از این افسران عالیترین مدارج تحصیلی و نظامی را طی کرده اند و قوف و احاطه آنها نسبت بانجام امور محوله کاملاً مبرهن و روشن بود.

۲- آموزش دائم در رده های مختلف موجب افزایش دانش نظامی کادر افسری و درجه داری گردیده

باتوانائی آمادگی هرگونه مأموریت و عملیاتی را دارند. ۳- روحیه و رفاه افسران درجه داران - افراد در سطح ممتاز بود.

۴- یگانهای زرهی و پیاده مجهز به بهترین جنگ افزار سنگین و سبک بوده در نگاهداری آنها دقت و مراقبت لازم انجام میشود.

۵- مراکز پشتیبانی بوسیله آمادگاههای منطقه ای تارده مقدم وسایل و احتیاجات عده ها، خودروها و جنگ افزارها را تأمین مینماید.

۶- وضع ارتباطات و مخابرات با بهترین و متنوع ترین وسیله در تمام شبانه روز برقرار بود.

۷- ترابری بانواع خودروها آماده عمل و رساندن مایحتاج یگانها بهر نقطه و محلی میباشد.

افسران - درجه داران - افراد، همگی سربازان از جان گذشته ای هستند که برای حفظ موارثت کهن ملی و مقدسات شاهنشاهی ایران سوگند فداکاری خورده و بابر خورداری از رهبری مدیران و فرماندهی عالی شاهنشاه آریامهر بزرگ ارتشتاران با گامهای استوار و محکم هشیار و پیشرو هستند (احسن).

این بود مختصری از بازدید هیئت پارلمانی مجلس شورای ملی (احسن - احسن).

رئیس - آقای پوریابائی بفرمائید. پوریابائی - جناب آقای رئیس، همکاران گرامی برای ملاحظه پیشرفتهائی که سازمان بیمه های اجتماعی در استانهای اصفهان و فارس نصیب کارگران و خانواده های آنان شده با اتفاق اعضاء کمیسیون کار و امور اجتماعی بمدت دوروز به اصفهان و شیراز عزیمت نمودیم.

در شهر زیبای شیراز یکی از واحدهای بزرگ درمانی سازمان بیمه های اجتماعی روز شنبه چهارم آذرماه ۵۱ افتتاح گردید. در این مراسم که آقای استاندار و معاون پارلمانی وزارت کار رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل سازمان بیمه های اجتماعی و گروه کثیری از مردم علاقمند و نمایندگان کارگران حضور داشتند چند سخنرانی گنجانده شده بود که بنظر من گزارش آقای نیکپور مدیر عامل سازمان بیمه های اجتماعی نظر حاضرین در

جلسه را کاملاً جلب و من برای اطلاع همکاران گرامی بذكر چند نمونه از آن اکتفا میکنم (احسنت).

برداشت گزارش ایشان در دهه انقلاب شاه و مردم که ما در آخرین روزهای دهه انقلاب هستیم و گسترش واحدهای درمانی بمنظور رفاه و آسایش بیمه شدگان بود.

مقایسه آمار درده سال قبل از انقلاب «دهه انقلاب»

۱ - تعداد بیمه شدگان با احتساب خانواده بلا فصل در سال ۴۱- ۱۱۸۰۰۰ نفر در سال ۵۰- ۳۶۰۰۰۰ نفر.

۲ - تعداد درمانگاهها در سال ۴۱ - ۵۶ درمانگاه در سال ۵۰- ۱۶۸ درمانگاه.

۳ - تعداد تخت های بیمارستانی در سال ۴۱ ۱۷۵۰ تخت در سال ۵۰- ۴۵۵۰ تخت.

۴ - مراجعین بدرمانگاههای اختصاصی در سال ۴۱- ۵۲۰۰۰۰ نفر در سال ۵۰- ۱۵۵۰۰۰۰ نفر.

۵ - مراجعین به بیمارستان های اختصاصی در سال ۴۱- ۳۲۰۰۰ بستری در سال ۵۰- ۱۱۲۰۰۰ بستری.

۶ - مستمری بگیران (بازنشستگی) از کار افتادگی بازماندگان) در سال ۴۱- ۱۸۵۰۰۰۰۰ ریال در سال

۵۰- ۱۱۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال.

۷ - مبلغ دستمزد ایام بیماری؛ کمک حاملگی، غرامت نقص و هزینه اعضاء مصنوعی در سال ۴۱

۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال در سال ۵۰- ۲۲۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال.

۸ - درآمد سازمان در سال ۴۱- ۱۶۸۲۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال در سال ۵۰- ۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال.

۹ - هزینه سازمان در سال ۴۱- ۱۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال در سال ۵۰- ۵۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال.

ملاحظه این ارقام و همچنین مقایسه آن با سال قبل از انقلاب خود نموداری از پیشرفت و توسعه و گسترش بیمه های اجتماعی در مراکز استان و شهرهای بزرگ و کوشش و فعالیت کارکنان این واحداست (صحیح است) که طبق گزارش آقای مدیر عامل سازمان بیمه های اجتماعی از ده هزار و پانصد نفر در کشور تجاوز نمی کند.

در این مسافرت کوتاه که مدت آن دو روز بود در اجتماع مختلف کارگران و نمایندگان آنها و همچنین مسئولین سندیکاهای کارگری و اعضاء خانه کارگر

شهرهای اصفهان و شیراز در تماس بودیم همه جا صحبت از جشن و سروری بود که کارگران مشغول فراهم کردن مقدمات آن بودند.

در سخنرانی هایی که نمایندگان واحدهای صنعتی اصفهان و شیراز اظهار می داشتند چنین بنظر میرسید که شور و هیجان زیادی برای بزرگداشت هر چه بیشتر جشن ها سرور و شادمانی دهه انقلاب بین شهرهای اصفهان و شیراز حکمفرما است (صحیح است).

در شیراز با حضور آقای استنادار و عده ای از نمایندگان مردم شیراز در مجلس شورا و هم چنین اعضاء کمیسیون کار و امور اجتماعی خانه کارگر فارس بنام نامی اعلی حضرت همایون شاهنشاه آریامهر گشایش یافت (احسنت).

نماینده یکی از واحدهای کارگری اظهار داشت ما مقدمات جشن و سرور و شادمانی را در پایان دهه انقلاب آنچنان باشور و شادی جشن خواهیم گرفت که خاطره آن برای همیشه بر ایمن باقی بماند. هم چنین اظهار مینمودند که مدت جشن اقل هفت شبانه روز خواهد بود (احسنت).

آری همه ملت ایران چنین برنامه ای دارند. هفته گذشته کشاورزان کشور طی اعلامیه ای مردم کشور را باین جشن و سرور دعوت نمودند (صحیح است) روز گذشته سازمان کارگران ایران که بزرگترین واحد کارگری کشور است پیوستگی و همبستگی خود را باین واحد عظیم اعلام داشت (صحیح است).

آری مردم بدان جهت خوشحال و مسرورند که در این ده سال انقلاب همه دست بدست یکدیگر داده و فرمان رهبر عالیقدر ملت ایران را تا جائیکه امکان و نیرو داشته اند در بصر رساندن آن نهایت فعالیت و کوشش را نموده اند.

انقلاب عظیم شاه و ملت تنها انقلاب در تاریخ جهان بود که نسل فعلی ضمن برخورداری از آن شالوده و پایه های محکم آن را برای رفاه و آسایش نسلهای بعدی پی ریزی نموده اند.

همه جهانیان با دیده احترام به پادشاه و رهبر عالیقدر ما و همچنین ملت ایران که همیشه گوش بفرمان

بدر تاجدار خود بوده و هستند آمادگی خود را اعلام و همه خانواده ها از روستا و شهری همه امکانات خود را بکار بردند (صحیح است - احسنت).

مجلس انقلابی ایران نیز همراه با کشاورزان و کارگران شهری و روستائی در این جشن عظیم که آخرین روزهای دهه انقلاب را طی می کنند دوشادوش برادران و خواهران عزیز خود در این مراسم بزرگ شرکت میکنند.

یکی از واحدهای بسیار بزرگ و ارزنده ای که روز شنبه چهارم آذرماه در شیراز افتتاح شد بیمارستان ۲۰۰ تختخوابی کارگران بود که در مدت کمتر از يك ماه با کوشش و فعالیت کارکنان سازمان بیمه های اجتماعی افتتاح و آماده بهره برداری گردید.

برای تکمیل کادر پزشکی و درمانی این بیمارستان که از مهمترین و مجربترین پزشکان استفاده شده بخش های داخلی - جراحی - زنان - کودکان آن را متخصصینی اداره می کنند که جمع آوری و آماده کردن آن برای ما بازدیدکننده بسیار جالب بود.

من که مدت ها در شهر شیراز و استان فارس سالها مسئولیت ادارات کار و امور اجتماعی و سازمان بیمه اجتماعی و شهردار شیراز بودم بخوبی میدانم که تجهیز يك بیمارستان ۲۰۰ تختخوابی در فاصله زمان باین کوتاهی تا چه اندازه مشکل است ولی ثمرات انقلاب و بخصوص فعالیت شبانه روزی مدیر عامل سازمان بیمه های اجتماعی و کادریکه اواریاری و همراهی میکنند شایان هر نوع تقدیر و تشویق است (صحیح است).

رضایت کارگران شیراز از برخورداری امور درمانی و بیمارستان مجهز از چهره های بشاش و شاد آنان بخوبی هویدا بود همه به شاهنشاه دعا می کردند و از این که روز بروز خود و خانواده شان در رفاه و آسایش بهتری بستری بسر می برند سپاس گزار بودند.

طبق گزارش آقای مدیر عامل و طبق برنامه تنظیمی و حساب شده در روز شنبه هر هفته يك واحد جدید باید افتتاح شود ایشان توانسته است در مدت دو سالی که در این سمت خدمت مینماید با همکاری بسیار صمیمانه کارکنان این واحد بزرگ تعهد خود را عمل نماید (صحیح است).

از دولت خدمتگزار جناب آقای امیرعباس هویدا که در دهه انقلاب مسئولیت خطیر پیشرفت ها را طبق تعلیمات و اوامر شاهنشاه آریامهر رهبر عالیقدر ملت به بهترین وضع و بانمام امکانات موفق به پیروزی آن شده است صمیمانه تبریک می گوید و از خداوند متعال آرزو مندم عمری طولانی بشاهنشاه آریامهر عطا فرماید تا ملت ایران در زیر سایه شاهنشاه و فرامین انقلاب به پیروزی های جدیدتری نایل گردد. متشکرم (احسنت - احسنت).

رئیس - آقای سعیدوزیری بفرمائید.

سعیدوزیری - غرض از تصدیع اینکه یکی دو هفته باییش از دو هفته است که از برگزاری جشن های فرهنگ و هنر در مملکت می گذرد و بنده من حیث مسئولیتی که در

کمیسیونهای مجلس بعنوان رئیس کمیسیون فرهنگ و هنر دارم وظیفه خودم دانستم که راجع باین مسئله مهم در مجلس بابی تفاوتی و سکوت برگزار نکنیم (صحیح است) این مراسم خیلی مهم، برگزاری جشن های فرهنگ و هنر که يك سنت بسیار پسندیده ای است که در سال های اخیر با همت و با واقع بینی وزارت فرهنگ و هنر در سراسر کشور

برگزار میشود يك کار تشریفاتی نیست يك کار بسیار بسیار مهمی است از این نقطه نظر که در واقع یاد آوری مبانی فرهنگ ملی و آشنا کردن تمام قشرها و طبقات ملت با آثار فرهنگ غیر معاصر و روشن کردن تمام رشته ها و زمینه های فرهنگ ملی در این زمان، بخصوص در این زمانی که بعلت بسط و توسعه روابط فرهنگی بین ملل جهان تقریباً تمام ملل در مظان و معرض هجوم و تطاول فرهنگها و تمدنهای بیگانه هستند برقراری این جشن ها و یاد آوری پایه ها

و ریشه های فرهنگ ملی يك ملت یکی از طرق مؤثری است که ملت ها تحت تاثیر فرهنگ های بیگانه و مهاجم قرار نگیرند (صحیح است) و در این رهگذر و ممر آمادگی بیشتر و غنی تری برای مقابله با نفوذ ایدئولوژیک بیگانه باشد

(صحیح است) و ریشه داشتن و ریشه دواندن فرهنگ ملی و اصیل، در واقع این پیدایش يك ایدئولوژی ملی است که اختصاص بهیچ حزب و گروه و دسته ای نمیتواند داشته باشد اینست که در واقع بعنوان ایدئولوژی ملی هرملتی تلقی میشود (صحیح است) خوشبختانه ما در مملکتیمان يك

فرهنگ غنی و اصیل چه با پایه‌های ملی و چه با آمیزه‌ای از آموزشهای اخلاقی و مذهبی داریم که بخودی خود یک آیدئولوژی ملی و یک فرهنگ اصیل ملی را بداشتند می‌توانیم افتخار کنیم (صحیح است - احسن) و واقعاً با هیچ‌یک بودن آن می‌توانیم در مقابل هجوم و تظاول تمام فرهنگهای مهاجم و تمام تمدن‌هایی که قصد تسلط و نفوذ دارند بمقابله پردازیم (صحیح است) از حضور معاون محترم وزارت فرهنگ و هنر استفاده می‌کنم و عرض می‌کنم که باید توجه داشت که برگزاری این جشن هانمیواند صرفاً و فقط جنبه سخنرانی و مقاله‌نویسی و تبلیغات داشته باشد در اینجا یک طرف قضیه مردم و ملت هستند که واقعاً می‌باید برگزاری این جشن هاجنه آموزشی و جنبه یادگیری داشته باشد و میبایستی مردم این زمان با فرهنگ اصیل و قدیم و ملی خود آشنا بشوند و در این رهگذر است که با برگزاری نمایشگاههای مختلف از نقاشیها و کارهای دیگر هنری از شعر شعرا از نوشته نویسندگان از ضرب المثل هاشیوه سخن گفتن و شیوه نوشتن‌های قدیمی و اصیل ملی می‌توان آنها را در دسترس همه طبقات مردم قرار داد و باید قرار داد که آنها بتمام موارد فرهنگ ملی آشنائی پیدا کنند در اینجا منتهای این وظیفه را برای وزارت فرهنگ و هنر قائل نیستم، برای مؤسسات آموزش و پرورش خصوصاً وزارت آموزش و پرورش چنین وظیفه مقدس و ملی را قائل هستم که میبایست دانش آموزان و نوآموزان و دانشجویان این مملکت را با فرهنگ اصیل ملی آشنا کنند این وظیفه را باز برای متمکنین این مملکت قائل هستم که میتوانند مثل متمکنین هشیار و عاقل ملل دیگر بورسها و جایزه‌هایی برای این کار تخصیص بدهند که دانش‌پژوهان و دانش‌آموزان و دانشمندان بتوانند از این تشویقات و جوایز و بورسها استفاده کنند و مورد تشویق قرار بگیرند در همین زمینه در همین روزهایی که گذشته است غیر از کارهایی که وزارت فرهنگ و هنر انجام داده است و بیا در مجامع ادبی و هنری انجام گرفته در اینجا باید از مطبوعات کشور صمیمانه تشکر و تجلیل بعمل بیاورم که آنها بابت تمام گرفتاریهایی که دارند این امر مهم و ملی را فراموش نکردند و همه مطبوعات به سهم خودشان در انتشار و نوشتن و منعکس کردن مبانی فرهنگی و ملی و تمدن اصیل

ایران هر کدام فداکاری و مجاهدت کردند (صحیح است) حتی یکی از مطبوعات که اعلانش را دیدیم دست یک ابتکار بسیار جالب زده است و کتاب فرهنگ انقلاب یا مجموعه فرهنگ انقلاب را دارد تهیه و تدوین میکند که این توجهی است به بسط دادن تمدن جدید ناشی از انقلاب ایران در رابطه با فرهنگ اصیل ملی و باستانی ملت ایران که قطعاً چنین چیزی باید باشد و جای همه‌گونه قدردانی و تجلیل است باینکه مجلس شورای ملی جای اینگونه بحث هائیت بنده برای اینکه اینجا ضبط بشود، این مسائل را عرض می‌کنم ما باین ترتیب فرهنگ ملی و اصیل خود را یکبار دیگر زنده می‌کنیم و آثار و مظاهرش را بملت یادآوری می‌کنیم و وظیفه پاسداران فرهنگ اصیل کهن است که یک واقعیت مهم توجه کنند و آن پیدایش مبانی و فرهنگ و ادبیات نواست که این در واقع همینطور که عرض کردم حتماً مقدار زیادی از این امواج نوادبی، فرهنگی و هنری کاملاً مربوط است به آثار انقلابی و اجتماعی ملت ایران (احسن) بنده این را توصیه می‌کنم چند وقت پیش هم این موضوع را عرض کردم در واقع این پاسداران فرهنگ کهن و اصیل که در یاداران این اقیانوس فرهنگی و هنر اصیل ایران هستند میبایستی برای پذیرفتن امواج نوادبی و هنری پلاژ مناسب بسازند که این امواج نو در ادبیات که در اقیانوس و دریاها فرهنگ و هنر جدید ما بوجود آمده است بتوانند در این پلاژ جدید آرام بگیرند تعدیل بشوند تا بتوان از آمیزش موجهای نو و پایه‌های کهن و اصیل فرهنگ قدیم ایرانی یک محیط خوب برای شنای جوانان معاصر و نسلهای آینده بوجود آورد (احسن) در این رهگذر بنده وظیفه خود میدانم همینطور که از وزارت فرهنگ و هنر و نظیفه داشتم قدردانی بشود نمیتوان فراموش کرد که وزارت فرهنگ و هنر و سایر برگزار کنندگان این جشن‌های بسیار عالی فرهنگی که این کار را یقیناً بر اثر توصیه‌ها و اوامر شخص شاهنشاه و علیاحضرت شهبانو اجرا می‌کنند این کار نشان دهنده اینست که شاهنشاه قویترین پاسدار فرهنگ و هنر و ادب ملت ایران هستند (صحیح است) و شاهنشاهی ایران در ردیف فرهنگ و

هنر و ادب ما از عالیترین مظاهر و فرهنگ اصیل ایران بوده و هست (احسن، احسن).

رئیس - آقای مظاهری بفرمائید.

مظاهری - با اجازه مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی برای بنده و همکاران عزیز نمایندگان عضو کمیسیون کار و نمایندگان محترم اصفهان و شیراز توفیقی حاصل شد که بدعوت وزارت محترم کار و اولیای امور بیمه‌های اجتماعی از تأسیسات بیمه‌های اجتماعی در اصفهان و شیراز بازدید نمائیم همان گونه که استحضار دارند بیمه‌های اجتماعی مانند دهها و صدها پدیده‌های دیگر در زمان سلطنت شاهنشاه آریامهر بنیانگذاری شد و گسترش یافت تا به امروز که تقریباً در اصفهان نصف جمعیت شهر را زیر پوشش خود قرار داده است، امید است که با همین سرعت پیشرفت داشته تا همواره نیازمندیهای طبقه کارگر و خانواده آنها را انجام دهد و آن مرحله از تکامل برسد که شاهنشاه آریامهر در فرمایشات تاریخی خود بعنوان یک هدف برای سازمان بیمه‌های اجتماعی مقرر فرمودند و آن اینکه بیمه‌های اجتماعی ما باید از هر حیث جوابگوی احتیاجات مردم ایران باشد (انشاءالله).

اجتماع مترقی ایران لازم خواهد داشت که بیمه‌های اجتماعی در هر قسمت و به هر طبقه‌ای سرایت کند و هر فرد ایرانی از روزی که بدنیامی آید تا روزی که چشم از دنیا می‌بندد خود را تحت حمایت بیمه‌های اجتماعی محفوظ بدارد (صحیح است) البته اولیای محترم سازمان بیمه‌های اجتماعی در دو سال اخیر فعالیت چشم‌گیری داشته‌اند ولی کافی نیست در اصفهان از ساختمان‌های جدید و نمایندگی و درمانگاههای تخصصی و آموزشگاه بهیاری رضابهلوی و مرکز درمانی رضابهلوی بازدید بعمل آمد با کارگران بیمار صحبت شد تقریباً راضی بودند و این میرساند که در سایه مدیریت صحیح و نظارت و دقت کامل در اجرای برنامه‌هایی برای بهبود وضع طبقه شریف کارگر نسبتاً توفیق حاصل شده است (صحیح است).

در شیراز از ساختمان بیمارستان سیصد تخت خوابی و بیمارستان مجهز دو بست تخت خوابی بازدید بعمل آمد بسیار خوب بود و رضایت بیمه شدگان شیراز فراهم میگردد.

بشرفتها و موفقیتهای بیمه‌های اجتماعی در درجه اول مرهون نیک اندیشی و عظمت فکر رهبر ترقی خواه ملت ایران است که بدون کمک مالی دولت فقط از دریافت حق بیمه از بیمه شدگان توانسته‌اند باین بشرفتها بزرگ نائل شوند بیمه شدگان راضی ولی قانع نیستند و میخواهند که در تجدید نظری که در قانون بیمه‌های اجتماعی بعمل خواهد آمد مزایای بیشتری برای رفاه آنان در نظر گرفته از جمله معالجه بازنشستگان و از کار افتادگان و همچنین مدت چهل سال کار برای بازنشستگی به سی سال تقلیل یابد (صحیح است).

امید است مقامات وزارت محترم کار و بیمه‌های اجتماعی بیش از پیش موجبات رضایت خاطر خطیر رهبر عالیقدر ایران و آسایش و رفاه بیشتر بیمه شدگان را فراهم نمایند.

مطلب دیگر که لازم میدانم آن اشاره کنم اعلامیه سازمان کارگران ایران درباره بزرگداشت جشن دهمین سال انقلاب ایران و تشکیل کنگره ملی میباشد.

بطوریکه همکاران محترم استحضار دارند از طرف زارعین عضو شرکتهای تعاونی اعلامیه‌ای برای تشکیل کنگره ملی بمنظور تلاش بیشتر در بزرگداشت این روز بزرگ که پدیده بزرگی در تاریخ کهن شاهنشاهی ایران و جهات ملی میباشد منتشر ساخته‌اند. کارگران ایران که بنا بازاده رهبر کبیر انقلاب از مواهب انقلاب سفید شاه و مردم بهره فراوانی نصیب آنها شده است بمنظور قدر شناسی از این سنت در بزرگداشت این روز بزرگ که نقطه عطفی در تاریخ کهن ایران میباشد و برقراری جشنهای باشکوه چهر دهمین سالگرد انقلاب شرکت نموده و در این مورد اعلامیه‌ای صادر نموده‌اند که قسمتی از آن عیناً نقل میشود:

دهسال پیش که منشور انقلاب شاه و مردم که حاصل اندیشه‌های بلند شاهنشاه آریامهر برای عظمت ایران و سربلندی مردم آست بتصویب ملی رسید کارگران کشور بعنوان بزرگترین متحد و یار و یاور دهقانان در اجرای اصول اصلاحات ارضی، باستقبال از آرمان‌های بزرگ رهبر انقلاب شتافتند و از آن تاریخ تا کنون روز بروز صفوف خویش را متشکلت و مبارزه خود را

بی‌امان تر ساختند تا بدین‌حال پیروزی خیره‌کننده برنامه مترقی اصلاحات ارضی که آزادی میلیون‌ها روستائی ایرانی و محو آثار فئودالیسم را بارمغان آورد آرزوی بزرگ شاهنشاه را در راه ایجاد جامعه نوین صنعتی ایران بر اساس وحدت ملی و تأمین و تعمیم عدالت اجتماعی تحقق بخشند.

اصل سهام شدن کارگران در سود و بزه کارگاهها و کارخانه‌ها و بدین‌حال آن رهنمودهای شاهنشاه آریامهر مبنی بر فروش قسمتی از سهام کارخانه‌های سودبخش به کارگران و کارمندان کارخانه‌ها و سایر مردم جلوه‌های درخشان و پیروزی انقلاب را در جهت تأمین منافع ملی و بویژه حل مسائل گروههای زحمتکش نشان داد و اکنون که آخرین روزهای نخستین دهه انقلاب راپشت سر می‌گذاریم کارگران ایران نه تنها به لحاظ تحقق این هدف‌های انقلابی سرورند بلکه از این جهت نیز برخوردارند که با اتحاد و اتفاق بیشتر و بالا بردن سطح آگاهی و دانش سیاسی توانسته‌اند جامعه صنعتی نوین ایران را آنگونه که مطمح نظر رهبر خردمند انقلاب است پی‌ریزی کنند (احسن - احسن).

رئیس - آقای محسنی بفرمائید.

محسنی‌مهر - با اجازه مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی و همکاران ارجمند

یکی دو ماه است که تهیه پروژه ساختمان راه درجه یک دماوند فیروز کوه و اتصال آن بزرگ آب به مهندسین مشاور و گذار شده و حتی توصیه شده که قسمت رودهن دماوند، پست آبعلی که پروژه آن چند سال پیش توسط مهندس مشاور مربوط آماده شده قبل از پایان سال جاری بمناقصه گذاشته شود باید توجه بدیم که راه رودهن دماوند، پست آبعلی چند سال پیش قرار بود ساخته شود و نقشه و پروژه آنهم تهیه شده بود ولی بخاطر تأمین اعتبار کارخانه‌های ذوب آهن و خط سرتاسری گاز و انتقال آن بشوروی و انجام طرح بزرگ مجتمع پتروشیمی که هر کدام در اقتصاد مملکت ما بی‌نیاز نیستند مؤثر بوده است ساختمان این راه بتعویق افتاد که خوشبختانه بالا رفتن درآمد ملی ساختمان این راه شروع و مهندسین با کوشش فراوان و استفاده از فضل

سلطنت خاندان جلیل سلطنت پهلوی را آرزو میکنم (احسن) و اجازه می‌خواهم پیشنهاد سابق خود را تکرار کنم، از دولت تقاضا دارم چون این راه در آغاز بدست اعلیحضرت رضاشاه کبیر شروع شده و راهی است که بزادگاه آن سردار بزرگ ایران یعنی سوادکوه و آلاشت منتهی میشود پس از اتمام بنام جاده رضاشاه کبیر نامیده شود. (احسن - احسن).

رئیس - آقای مظهری بفرمائید.

مظهری - جناب آقای رئیس، نمایندگان محترم در دو هفته اخیر فرصتی دست داد که مسافرتی به حوزه انتخابیه خودم شهر کرمان داشتم و از نزدیک با تحولات و دیگر گونیهای چشم‌گیر آن که خوشبختانه آهنگ آن روز بروز سریعتر میشود بیشتر آشنا شدم و مسافرت جناب آقای رئیس‌مجلس سنا به کرمان و شرکت ایشان در مراسم آغاز یک کار بزرگ نیک آموزشی نیز موجب شد که امروز چند دقیقه‌ای در ساحت مقدس مجلس شورای ملی پیرامون تحولات کرمان صحبت کنم آنهم در آخرین روزهای دهه اول انقلاب.

اجازه بفرمائید قبل از آغاز هر مطلبی باین نکته اشاره کنم که انقلاب اصیل ایران و اثرات و ثمرات آنرا بمعنای واقعی کلمه میتوان در نقاط دوره افتاده مملکت لمس کرد، درست است که در پرتو انقلاب همه چیز در مملکت مادگرگون شده و در همه شئون اقتصادی و اجتماعی و سیاسی تحولاتی اعجاب‌انگیز بوجود آمده ولی آنچه در حواشی کویر میتوان از نفوذ معنوی انقلاب ایران دید کارخانه و پل و سد و راه نیست در آن نقاط بخوبی میتوان دید که انقلاب ایران انسانهای تازه‌ای بوجود آورده است (صحیح است) بارو حیای سرشار از غرور ملی و تلاش و کوشش انسانهایی که تا قبل از انقلاب حق حیات نداشتند و باورشان نمی‌شد که یک کشاورز ایران هم حق دارد در مورد هیچ مطلب و مسئله‌ای حتی در مورد زندگی خودش اظهار نظر کند (صحیح است).

باید حضور همکاران محترم عرض کنم که اگر کشاورزان ایرانی در بزرگداشت دهه اول انقلاب ایران پیشقدم و پیشگامند بخاطر آن است که نه تنها کشاورز ایرانی بیش از سایر طبقات از اثرات و ثمرات انقلاب

بهره‌ور شده بلکه روز انقلاب شاه و مردم روز ششم بهمن تولدی دیگر برای او بوده است (صحیح است) تولدی که در مدت ده سال او را به بلوغ و رشد کامل انسانی رسانده و از مزایای یک زندگی مرفه بهره‌مند ساخته است. (صحیح است).

همین چند روز قبل خود من بدیستانی که زادگاه من در نزدیکی کرمان است رفته بودم و چند ساعتی با کشاورزان و مردم این روستا بودم، بخدا سوگند که بدون هیچ اغراق و مجامله‌ای در این مدت کوتاه مطالبی شنیدم و مناظری دیدم که غرور انگیز بود، بخصوص که روزهای قبل از انقلاب و وضع زندگی مردم و کشاورزان این روستا را دیده بودم، تقاضای این مردم در ظرف همین ده سال به آنجا رسیده که برای زنگی آباد برق و جاده آسفالت و ایجاد شهرداری تقاضا کرده‌اند و حق هم دارند چون هم دبستان و دوره راهنمایی دارند هم دبیرستان، هم آب لوله‌کشی دارند که به همه خانه‌ها هم انشعاب داده‌اند هم بهداشتی و پزشک و ساختمان جدید که همین روزها افتتاح میشود، خانه فرهنگ روستائی، شرکت تعاونی، خانه انصاف و از همه مهمتر حق حیات و زندگی، اکثر صاحب باغ و آب و زمین و محصول شده‌اند، انجمن ده آنها مشغول خراب کردن و ساختن خیابانی در این ده است و منظور من از بیان همه این مطالب روحیه‌ای بود که مردم و اعضاء انجمن ده داشتند، روحیه‌ای عالی و غرور آمیز (احسن).

من از پشت این تریبون به پیشگاه طراح و پرچمدار انقلاب ایران که با نبوغ ذاتی و ابتکار بشر دوستانه‌اش در این مملکت طرحی نودر انداخت که در تاریخ ایران بعنوان نقطه عطفی بحساب می‌آید درود می‌فرستم، همینطور به همه کشاورزان ایرانی و برادران کارگر آنها که با همبستگی خود را برای بزرگداشت دهه ششم بخش اول انقلاب آماده میکنند و مسلماً این آمادگی یکپارچه و از طرف همه مردم ایران خواهد بود و من نیز بعنوان یک سرباز انقلاب و نماینده مردم اعلام میکنم که در کنار برادران کارگر و کشاورز خود در این امر مهم ملی همگام و هم‌آهنگ هستم و فکر میکنم این ندای قلبی همه شما همکاران عزیز باشد (احسن).

در مورد تحولات و دیگر گونیهای کرمان بار دیگر به این مطلب اشاره میکنم که آنچه قابل توجه است روحیه

مردم و آهنگ سریع پیشرفت است و مردمی که برای انجام يك كار كوچك سالها انتظار میکشیده اند حالا که می بینند خیابانی در طول دوماه خراب میشود و ایجاد میگردد و اسفالت میشود ساختمان شاهراههای اسفالت با سرعت بی مانندی در دست اقدام است و راه آهن پشت دروازه های کرمان میرسد مسلماً افکاری تازه دارند و در کنار سازمان های اجرایی برای پیشبرد برنامه های مملکتی تلاش میکنند کاری که خوشبختانه در کرمان ایجاد شده و باید گفت که استنادار فعال کرمان در ایجاد این همکاری و همفکری میان مردم و دستگاههای اجرایی نقشی اساسی داشته که در خور سپاسگزاری است ولی آنچه مردم کرمان در آن متفق القول هستند این است که تشریف فرمائی سال گذشته علیاحضرت شهبانو به کرمان کرمان را در مسیری تازه قرار داده و عنایتی که معظم لها نسبت به کرمان فرمودند موجب شده که هر روز کاری نو در کرمان آغاز شود و نمونه آنهم مسافرت جناب آقای مهندس شریف امامی رئیس محترم مجلس سنا بکرمان برای شرکت در آغاز يك كار بزرگ نيك آموزشی بود که از هنگام تشریف فرمائی شهبانوی گرانقدر بکرمان با سرعت مقدمات آن فراهم گردید .

در اینجا لازم است به این نکته اشاره کنم که تأسیسات بنیاد ارشام در کرمان که کلنگ آنرا رئیس محترم مجلس سنا با حضور چند هزار نفر از مردم کرمان که با شور و علاقه در این مراسم شرکت کرده بودند بزمین زدند یکی از پدیده های انقلاب آموزشی است که در طول چند سال آینده ۵۰۰ نفر از جوانان مملکت ما را خواهد پذیرفت و آنها را برای زندگی صنعتی و حرفه ای آماده خواهد کرد و این اولین مدرسه جامعی است که در ایران از دو سال پیش آغاز شده و تأسیسات آن بهمت دوایرانی شاه دوست و وطن پرست که هست و نیست خود را وقف بنیاد ارشام کرده اند پایه گذاری شده و با کمک ها و مساعدت های بنیاد پهلوی وزارت آموزش و پرورش و سازمان این طرح بزرگ را پیاده و عملی خواهند کرد که جا دارد از این سازمانها از طرف مردم کرمان تشکر و سپاسگزاری نمایم بخصوص که با کمک وزارت آموزش و پرورش سال اول

دوم مدرسه جامع ارشام اکنون در کرمان وجود دارد و امیدواریم کاری که آغاز شده با همین سرعت به انجام برسد و شاهد افتتاح این تأسیسات بزرگ ارزشمند که زیر بنای آموزش حرفه ای و صنعتی است باشیم و از بنیانگذاران این کار نيك خانم و آقای ارشام نیز سپاسگزاری داریم وظیفه دارم از طرف مردم کرمان از محبتی که جناب آقای مهندس شریف امامی نسبت به مردم کرمان مبذول داشتند و ببا زدید از پیشرفتهای شهر کرمان در مراسم آغاز این تأسیسات شرکت فرمودند و همینطور از کمک ها و مساعدت هایی که از طرف بنیاد پهلوی میفرمایند سپاسگزاری نمایم .

جناب آقای رئیس مجلس سنا در این مسافرت از نقاط مختلف شهر کرمان و برنامه های عمران شهری و چند کارخانه جدید و برنامه های در دست اجرا بازدید کردند که مسلماً این بازدید و توجهی که خواهند فرمود در پیشبرد برنامه های کرمان اثرات ثمر بخشی خواهد داشت .

ضمناً از فرصت استفاده میکنم و توجه دولت را به نیازمندیها و تقاضاهای مردم کرمان که در درجه اول مشکل زمینهای ثبتی کرمان است جلب میکنم و امیدوارم با عنایت جناب آقای وزیر دادگستری اکنون که پیشنهادات مادر کمیسیون دادگستری مطرح است این مشکل اساسی و بنیادی حل شود تا هم مردم و هم دولت از این کار بهره مند شوند و کمک مؤثری به نوسازی و عمران کرمان بشود چون در حال حاضر دهها هزار نفر از مردم شهر کرمان در عین حال که مالک خانه و زمین هستند و متصرف سندی در دست ندارند و معاملاتی هم که انجام میشود بطور خصوصی است و مسلماً از نظر مالیات و هزینه های ثبتی و غیره نیز دولت از این طریق متضرر میشود و انشاء الله با انجام این کار در درجه اول میلیونهای بعنوان حق الثبت بخزانه دولت ریخته خواهد شد و مشکل مردم کرمان نیز که مشکل اساسی و عمومی و بخصوص مربوط بطبقه زحمتکش است حل خواهد شد مطلب دیگری که باید برای چندمین بار به آن اشاره کنم موضوع تمرکز تأسیسات شرکت سهامی مس سرچشمه کرمان در کرمان است که امیدواریم با عنایت دولت این کار

که جلوتر کرده ام و در تهران خواهد گرفت و شاهنشاه آریامهر نیز بارها به آن اشاره فرموده و اوامر مؤکدی صادر فرموده اند عملی گردد .

در مورد عمران شهری خوشبختانه مسالای پرتلاش رابست سرگذشتیم و جادارد از توجه و کمک های وزارت کشور و تلاش مأموران این وزارتخانه در کرمان سپاسگزاری نمایم و بخصوص از کوششی که انجمنهای شهر و شهرستان دارند یادآوری نمایم .

مطلب دیگری که لازم به یادآوری است توسعه شبکه زادبوی تلویزیون استان کرمان است که خوشبختانه با سرعت بی نظیری پیش رفته اکنون در آستانه برگزاری جشن دهمین سالگرد انقلاب بیشتر روستاها و شهرهای مازیر پوشش تلویزیون است که جادارد از مسئولان این سازمان سپاسگزاری کنم و تقاضا نمایم برای استفاده مردم منطقه زرنند کرمان و کارگران و مهندسان معادن ذغال سنگ پابدانا که در کنار زرنند قرار گرفته يك آنتن تقویتی نصب نمایند تا این گروه زحمتکش و خدمتگزار نیز از برنامه های آموزشی و تفریحی تلویزیون استفاده نمایند در مورد مسائل مربوط به جوانان هم در جلسه ای که با حضور گروهی از دانشجویان کرمانی در محل حزب ایران نوین تشکیل شد چند ساعت گفتگو داشتیم تقاضای جوانان دانشجوی مدرسه عالی مدیریت و انستیتو تکنولوژی آن است که مقداری بورس تحصیلی بخصوص در اختیار دانشجویان انستیتو تکنولوژی قرار گیرد و برای کارآموزی این جوانان که در انستیتو تحصیلات حرفه ای دارند فکری اساسی بشود که توجه وزارت آموزش و پرورش را به این نکته جلب میکنم .

جوانان کرمانی با عنایتی که علیاحضرت شهبانو فرمودند هم اکنون در همه امور پیشگام و پیشقدم هستند و برنامه ای هم که حسب الامر علیاحضرت به آنها واگذار شد و ساختمان خوابگاه دانشجویان بود با نظارت و مشارکت و کار دسته جمعی آنها بخوبی پیش میرود که امیدوارم این برنامه در سایر مؤسسات آموزشی و دانشگاهها گسترش یابد و دانشجویان در کارهای مربوط خودشان بیشتر سهمی گردند تا از نیروی جوانان وطن پرست و شاهدوست که معتقد به انقلاب ایران و خدمتگزار شاهنشاه آریامهر و

مردم هستند بنحوشایسته ای استفاده شود متشکرم (احسنت احسن).

۳ - تصویب صورت جلسه قبل

رئیس - نسبت به صورت جلسه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود .

۴ - تقدیم سه فقره لایحه تأسیس صندوق پس انداز افسران و درجه داران کادر ثابت شاهنشاهی ولایحه اصلاح مواد ۳۲ و ۳۳ و ۳۶ و ۳۷ آیین نامه فوق العاده و هزینه سفر و سایر مزایای افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی ولایحه تبصره الحاقی بماده يك فصل ششم آیین نامه معاشای نیروهای مسلح شاهنشاهی بوسیله تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ

رئیس - وارد دستور می شویم تیمسار کاتوزیان بفرمائید .

سپهبد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - با اجازه مقام ریاست و نمایندگان محترم ، بمنظور تأمین بهبود وضع آینده پرسنل کادر ارتش شاهنشاهی در نظر است صندوق پس اندازی برای اینکار در بانک سپه تأسیس بشود با این منظور لایحه ای تنظیم گردیده که تقدیم میگردد، همچنین چون ایجاد میکنند و وابسته نظامی بکشور های مصر و عربستان سعودی و مغرب فرستاده بشود و در آیین نامه اسمی از این سه کشور نیست لایحه ای تقدیم میشود که در صورتیکه تصویب بفرمایند این سه کشور نیز اضافه بشود و مواد مربوط در آیین نامه اصلاح بشود ، لایحه دیگری تقدیم میشود که در چهار نقطه از کشور واحدهای جدیدی مستقر بشود که نام آنها در آیین نامه نیروهای شاهنشاهی نیست ، در صورتیکه اجازه بفرمایند نام این چهار نقطه نیز در آیین نامه اضافه شود .

رئیس - لوائح بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود .

۵ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کار و امور اجتماعی راجع بلایحه اصلاح بند ۴ ماده ۳ قانون حمایت کارمندان در برابر اثرات ناشی از پیری و از کار افتادگی و فوت و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش شور دوم اصلاح بند ۴ ماده ۳ قانون حمایت کارمندان در برابر اثرات ناشی از پیری و از کار افتادگی و فوت مطرح است قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون کار و امور اجتماعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کار و امور اجتماعی در جلسه ۳۰ آبانماه ۱۳۵۱ با حضور آقای دکتر مهدوی معاون وزارت کار و امور اجتماعی لایحه ارسالی از مجله سنن راجع به اصلاح بند ۴ ماده ۳ قانون حمایت کارمندان در برابر اثرات ناشی از پیری و از کار افتادگی و فوت را که گزارش شورا اول آن بشماره ۴۷۵؛ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شورا اول را عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح بند ۴ ماده ۳

قانون حمایت کارمندان در برابر

اثرات ناشی از پیری و از کار افتادگی و فوت

ماده واحده - بند ۴ ماده ۳ قانون حمایت کارمندان در برابر اثرات ناشی از پیری و از کار افتادگی و فوت بشرح زیر اصلاح میگردد:

«۴- رئیس کل بیمه مرکزی ایران یا قائم مقام او ..»

مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی

علی اصغر قدردان

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ میشود.

۶ - تقدیم لایحه تشکیل سازمان تعاون مصرف شهر و روستا و انحلال شرکت سهامی فروشگاه فردوسی بایک فوریت بوسیله آقای دکتر ولیان وزیر تعاون و امور روستاها

رئیس - آقای دکتر ولیان بفرمائید.

دکتر ولیان (وزیر تعاون و امور روستاها) - با اجازه مقام محترم ریاست مجلس و خانمها

و آقایان بطوریکه استحضار دارید بر اساس مقررات پیش بینی شده در ماده ۳ قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن وزارتخانه وزارت تعاون و امور روستاها مکلف شده بود که پس از انجام بررسی های لازم شرکت سهامی فروشگاه فردوسی را به شرکت تعاونی فروشگاه فردوسی تبدیل نماید ولی در عمل پس از بررسی و مطالعات لازم باین نتیجه رسیدیم که مصلحت نیست آن فروشگاه تبدیل بیک سیستم تعاونی بشود بنابراین امروز لایحه انحلال فروشگاه فردوسی و تشکیل سازمان تعاون مصرف شهر و روستا را بقید یک فوریت تقدیم ساحت مقدس مجلس شورای ملی می نمایم و از طرف دولت استدعا دارم نسبت به بررسی و تصویب آن اقدام لازم انجام بشود.

۷ - طرح و تصویب فوریت لایحه تشکیل سازمان تعاون مصرف شهر و روستا و انحلال شرکت سهامی فروشگاه فردوسی

رئیس - چون برای لایحه تقاضای فوریت شده است لایحه قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

لایحه تشکیل سازمان تعاون مصرف شهر و روستا

و انحلال شرکت سهامی فروشگاه فردوسی

ماده واحده - بوزارت تعاون و امور روستاها اجازه داده میشود که بمنظور فراهم نمودن موجبات فروش محصولات شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای اتحادیه های تعاونی روستائی و تهیه و فروش سایر کالاهای مورد نیاز جامعه شهر نشین و روستائین، شرکتی بنام «سازمان تعاون مصرف شهر و روستا» را بر اساس ضوابط پیش بینی شده در اساسنامه ایکه بتصویب کمیسیونهای تعاون و امور روستاها و دارائی و استخدام مجلسین خواهد رسید تشکیل دهد.

سرمایه شرکت علاوه بر بدهای سهامی که بر اساس مقررات پیش بینی شده در اساسنامه بتصویب وزیر تعاون و امور روستاها وسیله سازمان مرکزی تعاون روستائی و شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای اتحادیه های تعاونی روستائی و کشاورزی خریداری خواهد شد عبارت خواهد

بود از ارزش روز عرصه و اعیان ساختمان مرکزی فروشگاه فردوسی، سرقفلی شعب فروشگاه مزبور، و وجه حاصل از فروش باقیمانده کالاها و اموال و وجوهی که بتدریج از بابت مطالبات شرکت سهامی فروشگاه فردوسی وصول و در آخر هر سال بتصویب وزیر تعاون و امور روستاها به سرمایه شرکت اضافه خواهد شد.

تا زمانی که سهام دولت در سازمان تعاون مصرف شهر و روستا بیش از پنجاه درصد سرمایه ثبت شده آن باشد، وزیر تعاون و امور روستاها بعنوان نماینده سهام دولت در این سازمان در موارد ضرور و بدون تشکیل مجمع عمومی وظایف مجامع عمومی را بشرح مندرج در اساسنامه مربوط انجام خواهد داد.

تبصره ۱ - از تاریخ ابلاغ اساسنامه سازمان تعاون مصرف شهر و روستا بوزارت تعاون و امور روستاها شرکت سهامی فروشگاه فردوسی قانوناً منحل شده تلقی می شود و کلیه دیون و تعهدات شرکت مزبور به بخش دولتی و تا مبلغ هشتاد و پنج میلیون ریال به بخش خصوصی پس از رسیدگی و احراز قطعیت آن توسط هیئتی که به پیشنهاد وزیر تعاون و امور روستاها و تأیید هیئت وزیران تعیین خواهند شد از محل اعتبار دولت پرداخت و نسبت به باز خرید حقوق آن عده از کارکنان شرکت سهامی فروشگاه فردوسی که مورد احتیاج سازمان مذکور نباشند به پیشنهاد وزیر تعاون و امور روستاها و تصویب هیئت وزیران اقدام لازم انجام خواهد شد.

تبصره ۲ - وزیر تعاون و امور روستاها میتواند به تشخیص خود قسمتی از سهام دولت در سازمان تعاون مصرف شهر و روستا را به مرکز تعاون روستائی و شرکتهای سهامی زراعی و اتحادیه ها و شرکتهای تعاونی روستائی و کشاورزی بفروشد و وجه حاصل از فروش این سهام را برای گسترش فعالیت سازمان نامبرده اختصاص دهد.

تبصره ۳ - مقررات پیش بینی شده در ماده ۳ قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته بآن تا آنجا که مغایر باین قانون باشد لغو میگردد.

تبصره ۴ - تغییرات و اصلاحات بعدی در اساسنامه سازمان تعاون مصرف شهر و روستا پس از تصویب کمیسیونهای تعاون و امور روستاها، استخدام و دارائی مجلسین لازم الاجرا خواهد بود.

نخست وزیر وزیر دارائی وزیر تعاون و امور روستاها امیرعباس هویدا جمشید آموزگار عبدالعظیم ولیان رئیس - فوریت لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بقوریت این لایحه خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه به کمیسیونهای مربوط فرستاده میشود.

۸ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی راجع به موافقت نامه همکاری فنی و کشاورزی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت شاهنشاهی بلغارستان و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش شور دوم موافقت نامه همکاری فنی و کشاورزی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم بلغارستان مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی در جلسه روز چهارشنبه ۱/۹/۵۱ با حضور آقایان دکتر احمدی معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و دکتر تاجبخش معاون وزارت امور خارجه لایحه شماره ۵۴۲۱۰-۵۱/۲/۲۵ دولت ارسالی از مجلس سنن راجع بموافقت نامه همکاری فنی و کشاورزی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم بلغارستان را که گزارش شورا اول آن بشماره ۵۷؛ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شورا اول را تصویب کرد.

اینک گزارش آن بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میگردد.

قانون موافقت نامه همکاری فنی و کشاورزی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم بلغارستان

ماده واحده - موافقت نامه همکاری فنی و کشاورزی

بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم بلغارستان که مشتمل بر یک مقدمه و هشت ماده می باشد و در تاریخ ۱۲ بهمن ماه ۱۳۵۰ برابر با اول فوریه ۱۹۷۲ در تهران با مضای نمایندگان مختار دودولت رسیده است تصویب و اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون کشاورزی - مهندس نظمی

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۵۱/۹/۲ با حضور آقایان دکتر تاجبخش معاون وزارت امور خارجه و دکتر احمدی معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع بموافقتنامه همکاری فنی و کشاورزی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم بلغارستان را برای شور دوم رسیدگی و مصوبه کمیسیون کشاورزی را تصویب کرد.

اینک گزارش آن بمجلس شورای ملی تقدیم میگردد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - مهروش صفی نیا

(مستوفی)

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی می گیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ میشود.

۹- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون تعاون و امور روستاها راجع به لایحه تقسیم بدهی بدهکاران خالصه و معافیت از پرداخت زیان دیرکرد و خسارات متعلق و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش شور دوم تقسیم بدهی بدهکاران خالصه و معافیت از پرداخت زیان دیرکرد و خسارات متعلق مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون تعاون و امور روستاها بمجلس شورای ملی

کمیسیون تعاون و امور روستاها در جلسه ۲۸ آبانماه ۱۳۵۱ با حضور آقای رهبری معاون وزارت تعاون و امور روستاها لایحه شماره ۳۹۵۶ مورخ ۵۱/۲/۹ ارسالی از مجلس سنا راجع به تقسیم بدهی بدهکاران خالصه و معافیت از پرداخت زیان دیرکرد و خسارات متعلق را که گزارش شور اول آن بشماره ۴۳۳ چاپ گردیده است با توجه به پیشنهاد های واصله برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تقسیم بدهی بدهکاران خالصه و معافیت از پرداخت زیان دیرکرد و خسارات متعلق

ماده واحده - بدهکاران بنگاه خالصجات سابق (موضوع ماده ۱۱ قانون انحلال بنگاه خالصجات با استثناء تبصره آن) در صورتیکه اصل بدهی خود را با قسط مساوی سالانه ظرف ده سال از تاریخ تصویب این قانون بپردازند از پرداخت زیان دیرکرد و خسارات متعلق معاف خواهند بود.

بدهکارانیکه بدهی آنان بموجب این قانون تقسیم میشود اگر هر یک از اقساط خود را حداکثر یکماه پس از سر رسید مقرر نپردازند مشمول بخشودگی فوق نخواهند بود.

مخبر کمیسیون تعاون و امور روستاها - مهندس خسروی

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۲۹ آبانماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع به تقسیم بدهی بدهکاران خالصه و معافیت از پرداخت زیان دیرکرد و خسارات متعلق را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون تعاون و امور روستاها بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

لایحه قانون نحوه انتقال اراضی واگذاری بکشاورزان مشمول قوانین و مقررات اصلاحات ارضی

ماده واحده - زارعینی که در اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی، اراضی و حقا به هائی بآنان منتقل شده یا بشود میتوانند با اجازه وزارت تعاون و امور روستاها حقوق خود را در آن اراضی منحصرأ بزارع صاحب نسق ساکن محل وقوع اراضی مورد انتقال یا شرکت های تعاون روستائی و شرکتهای سهامی زراعی مربوط منتقل کنند.

تبصره ۱۵ - نقل و انتقالات مربوط با اراضی مشمول تبصره ۲ ماده ۱۹ قانون اصلاحی قانون اصلاحات ارضی (مصوب ۴۰/۱۰/۱۹) و دهات و مزارع و اراضی مندرج در تبصره ذیل ماده ۷ قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر و ماده واحده مربوط با واگذاری اراضی مزروعی به ایل منگور مصوب ۵۰/۹/۳۰ و قانون خرید اراضی کشاورزی برای تأمین نیازمندیهای صنعتی و معدنی و قانون آب و نحوه ملی شدن آن کماکان با اجازه وزارت تعاون و امور روستاها مجاز است.

تبصره ۲۵ - هرگونه سندی که مغایر با این قانون تنظیم شده یا بشود از درجه اعتبار ساقط است.

مخبر کمیسیون تعاون و امور روستاها - مهندس خسروی

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۴ آذرماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه نحوه انتقال اراضی واگذاری بکشاورزان مشمول قوانین و مقررات اصلاحات ارضی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون تعاون و امور روستاها را عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر سید محمد رضا تنکابنی

رئیس - ماده واحده مطرح است آقای فرهادپور بفرمائید.

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی می گیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ می شود. آقای دکتر ولیان بفرمائید.

دکتر ولیان (وزیر تعاون و امور روستاها) - بنده با استفاده از فرصت وظیفه اخلاقی و انسانی خود و همکاران خودم میدانم که تشکر کنم از عنایات و توجه خاصی که نمایندگان محترم مجلس شورای ملی به اصول و ضوابط و مقررات مربوط برنامه همه جانبه اصلاحات ارضی ایران همیشه مبذول داشته و دارند و هر لایحه ای که تقدیم می کنیم با صرف وقت و رسیدگی دقیق و با تسریع در تصویب امکاناتی فراهم میفرمائید که قشر عظیم روستائین مملکت ما میتوانند روز بروز از امکانات بیشتری استفاده کنند. تشکر می کنم (احسن).

۱۰- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون تعاون و امور روستاها راجع به لایحه نحوه انتقال اراضی واگذاری بکشاورزان مشمول قوانین و مقررات اصلاحات ارضی و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم نحوه انتقال اراضی واگذاری بکشاورزان مشمول قوانین و مقررات اصلاحات ارضی مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون تعاون و امور روستاها بمجلس شورای ملی

کمیسیون تعاون و امور روستاها در جلسه ۲۸ آبانماه ۱۳۵۱ با حضور آقای رهبری معاون وزارت تعاون و امور روستاها لایحه شماره ۲۷۳۶۴ مورخ ۱۳۵۱/۷/۲۷ دولت راجع به نحوه انتقال اراضی واگذاری بکشاورزان مشمول قوانین و مقررات اصلاحات ارضی را که گزارش شور اول آن بشماره ۴۳۴ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و با توجه به پیشنهاد های رسیده با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

فرهادپور - بطور قطع همکاران محترم مثل خود من این اعتقاد را دارند که اجرای اصل اول انقلاب سفید ایران یعنی الغاء رژیم ارباب و رعیتی و اجرای برنامه‌های اصلاحات ارضی در مراحل مختلف از بهترین درخشانترین و پرثمرترین اصول انقلابی مابوده است که خوشبختانه در دهمین سال اجرای این اصول ما اثرات و ثمرات بسیار چشمگیری از اجرای اصول انقلاب بخصوص اصل اول که مربوط به سرنویشت اکثریت قاطع ملت ایران است بچشم می بینیم لایحه‌ای که تنظیم شده است در جهت تکمیل این فکر است بنده خیلی متشکرو ممنونم از اعضای محترم که بیون که بساعه صدر یکی دو پیشنهاد که تقدیم کرده بودم قبول کردند اجرای این قانون در جهت حفظ حقوق و منافع طبقه کشاورز است که وزارت تعاون و امور روستاها و کسب و کارکنان بحق بایستی حامی و محافظ حقوق این طبقه از مردم مملکت ماباشند اما در همین شرایط پیشرفت دهساله هماهنگی با اجرای اصول انقلاب و پیشرفت هائی که حاصل شده است کشور ما از رشد صنعتی فوق العاده‌ای برخوردار بوده است تحت توجهات رهبر بزرگ ملت ایران ما بمرحله صنعتی شدن وارد شده ایم بهمین دلیل نسبت جمعیت روستائین و شهری بطور سریع روبه تغییر است حتی سریع تر از آنچه که پیش بینی می گردید نتیجه این تغییرات توسعه شهرها و شهرنشینی است بهمین دلیل توسعه شهری موجب گسترش زندگانی شهری و موجب پیدایش فکر صحیح برای کنترل و ارشاد و راهنمایی این گسترش شهری است که نقشه‌های جامع شهرتیه بشود شهرهای ما بر اساس ضوابطی روبه گسترش است این گسترش بصورت ساده نشان دهنده اینست که قسمتی از اراضی خارج شهر که بامتعلق به اوقاف بوده است یا متعلق به منابع طبیعی است یا متعلق به اشخاص است یا بر اساس اجرای قوانین اصلاحات ارضی به زارع صاحب نسق تعلق دارد توسعه شهرها، اجرای نقشه جامع شهر موجب آن است که این زمین‌ها قیمت افزوده سرسام آوری پیدا کنند تا آنجا که مربوط به اوقاف و منابع طبیعی است این قیمت افزوده که اثر مستقیم توسعه اقتصادی و سرمایه‌گذارهای مملکتی و ملی ماست نصیب بخش

عمومی یعنی منابع طبیعی و اوقاف که منافعش متعلق به عموم است میشود و از این راه ضرری پیش نمی آید بخصوص که این دو دستگاه بزرگ بانوع مدیریتی که در سالیهای اخیر درش دیده میشود این امیدواری را می دهد که بتواند حقوق عمومی را در این قبیل زمین‌ها حفظ کند باقی میماند آنچه که متعلق باشخاص است و آنچه که بر اساس قوانین اصلاحات ارضی بزارعین صاحب نسق تعلق گرفته بنده در اصل تقسیم قیمت افزوده زمین که متعلق بچه عاملی است عقیده و نظری دارم که بحث و گفتگویش در اینجا جایز نیست و بموقع دیگری و امیدوارم که این بصورت يك گنج، بادآور یا يك صورت بخت آزمائی است که کسی بخواهد و صبح بسمت راست تمولش چندین صفر اضافه بشود شخصاً معتقد هستم که انصاف حکم میکند که این قیمت افزوده بعوامل افزاینده تعلق بگیرد ولی مادام که چنین ضابطه‌ای در نظر گرفته نشده است صحیح نیست که زارع صاحب نسق که او هم بصورت بخت آزمائی این شانس بدرخانه اش آمده است و می تواند از این قیمت افزوده استفاده کند حقوق خدای نکرده دستخوش طمع، غرض، منفعت طلبی، عوامل سودجویی باشد که هزارویک حقه برای زمین خواری بلدند که اغفال و گول زدن زمین صاحب نسق که زمین در محدوده شهر قرار گرفته است برایشان کار ساده‌ای است بنده می خواهم استدعا کنم از جناب آقای وزیر تعاون و امور روستاها که مأموریت و مسئولیت حفظ حقوق زارعین را دارند ضمن تصویب این لایحه در توضیحی که میفرمایند ما را روشن بفرمایند که منافع این قبیل زارعین صاحب نسق - (اخلاقی) تمام زارعین دیروز امروز پولدارند) بنده خیلی خوشحالم متأسف هم هستم که چرا دیروز من زارع نبودم، آنچه مسلم است اراضی تقسیم شده بموجب قانون اصلاحات ارضی که بزارع صاحب نسق تعلق گرفته در محدوده شهرها که می آید به نسبت چند برابر افزایش پیدا میکند این زارع باید آموزش ببیند چشمش روشن بشود بخصوص واقف بشود دستگامی از او حمایت میکند که نتواند کسی او را اغفال کند و اینکه بر حسب شانس و اتفاق از يك چنین منفعتی می تواند برخوردار بشود ناروژی که ضابطه‌ای برای تقسیم قیمت افزوده که اثر مستقیم عمل مالك نیست اثر پیشرفت اقتصادی است

اثر توسعه اقتصادی است اثر برنامه ریزی است نایک چنین روزی حقوق زارعین بکیفیتی محفوظ بماند (احسنت).

رئیس - آقای دکتر المونی بفرمائید.

دکتر المونی - موجب کمال خوشوقتی است که در آستانه دهمین سال انقلاب ایران با کمال سرافرازی و سربلندی نمایندگان مجلس انقلاب در این جا نشسته‌اند و افتخار میکنند که کار اصلاحات ارضی با موفقیت در این مملکت بشمر رسیده است (صحیح است) بیاد می آوریم در مجالس قبل از انقلاب در مجلس نوزده در همین جا وقتی لایحه اصلاحات ارضی مجلس شورای ملی تقدیم شد بعلمت اینکه انقلاب اجتماعی ایران صورت نگرفته بود آن لایحه بصورتی مسخ شد که برای همیشه آن دسته ای که نمیخواستند اصلاحات ارضی انجام شود کار اصلاحات ارضی را میخواستند متوقف کنند ولی با اجرای انقلاب بزرگ شاهنشاه عزیز ما انقلاب شاه و ملت و لغو رژیم ارباب و رعیتی وضع بصورتی درآمد که ما امروز بعد از ده سال که از انقلاب ایران میگذرد نشسته ایم و میگوئیم زارعین ماصاحب اراضی زیر کشت خودشان شده‌اند و دوست عزیز ما آقای اخلاقی هم میگویند که زارعین ایران خوشبختانه همه وضع مالیشان خوب شده است و پولدار شده‌اند زهی افتخار که زارعین این مملکت همه بحقوق حقه‌شان رسیده باشند ولی البته همانطور که اشاره شد و همکار ما آقای فرهادپور هم اشاره کردند همه ما از جهت حفظ حقوق زارعین در يك صف هستیم و خواستار این هستیم که انقلاب اجتماعی ایران سریع تر دقیقتر و ثمر بخش تر بخصوص برای طبقاتی که از انقلاب ایران بهره‌مند شده‌اند بشوند البته مواردی را اشاره فرمودید که حقیقتاً آقای وزیر تعاون و امور روستاها که سهم بزرگی در راه به ثمر رسیدن انقلاب ارضی ایران داشتند توضیح بعرض خواهند رساند و ما تردید نداریم که در راه اصلاحات ارضی زحمات زیادی کشیده شده است باید از همه کسان و بخصوص از کارکنان اصلاحات ارضی مملکت که در دهه انقلاب در راه پیاده کردن این اصل بسیار مهم انقلابی زحمت کشیده‌اند امروز در این مکان مقدس صمیمانه از همه آنها تشکر بکنیم (احسنت).

ما خوشوقت هستیم که امروز میبینیم در مراجع جهانی میگویند انجام کار اصلاحات ارضی در ایران یکی از موفقترین برنامه‌های انقلابی و اصلاحات ارضی بوده است این برای ملت ایران افتخار آمیز است که ما میبینیم که بعلمت ما يك چنین افتخاری داده میشود با اینکه در این مملکت انقلابی صورت گرفت همانطور که شاهنشاه فرمودند این انقلاب بدخواه هیچکس نبود بلکه برای تمام افراد ملت ایران مفید بود چنین انقلابی توانست چنین نتایج درخشانی داشته باشد بدون اینکه در این مملکت اجرای این برنامه‌ها منجر به خونریزی بانامنی یا برنامه دیگری بشود بنابراین باز هم عرض میکنم و چند بار هم عرض کردم خوشوقتم که که امروز دوست عزیز ما آقای فرهادپور این مطالب را فرمودند، آقای فرهادپور، ما در مسائل اصولی و کلی مملکت در يك صف هستیم اکثریت و اقلیت نداریم در مسئله اصلاحات ارضی مسئله برنامه‌های انقلابی ما همه با هم هم آهنگ هستیم هر نوع پیشنهادی که از طرف اقلیت برسد اگر صحیح و منطقی باشد کمیسیونها و اعضای کمیسیونها از صمیم قلب می‌نشینند و تصمصیم میگیرند و واقعاً تعصبی در این مسائل وجود ندارد (احسنت) و خیلی از مسائل هست که با هم اختلاف نظر و سلیقه داریم جناب آقای رامبد لیدر اقلیت تشریف می‌آورند ایراد میگیرند ما هم جواب میدهم همانطور که عرض کردم يك مسائل اساسی هست که همه در آن جهت هم آهنگ و موافق هستیم و من باز هم از دوستان اقلیت خواهش میکنم در لویحی که اینجام طرح هست پیش از پیش با ما همکاری بکنند برای بهبود و تنقیح آن، چون شأن مجلس انقلاب این است که لویح مامترقی و مطابق با هدفهای انقلاب باشد (احسنت - احسنت).

رئیس - آقای دکتر ولیان بفرمائید.

دکتر ولیان (وزیر تعاون و امور روستاها) - مطلبی را که دوست عزیزم جناب آقای فرهادپور اینجام طرح کردند خلاصه اش اینست که در مناطقی که به تبعیت از اجرای قوانین اصلاحات ارضی بزارعان اجازه داده میشود که ملکشان را برای مصرفی غیر از کار کشاورزی بفروش برسانند ترتیبی داده بشود که حقوق حقه اینها از

لحاظ قیمت گذاری ترضیع نشود این آن چیزی است که بنده از فرمایشات ایشان استنباط کردم خودشان با من هم عقیده هستند که زارعین مملکت امروز بیش از آنچه که انتظار میرفت هوشیارانه مراقب حفظ حقوق خودشان هستند و علاوه بر این تشکیل وزارتین بنام وزارت تعاون و امور روستاها بنظر خود بنده هم تا حد زیادی در جهت این فلسفه است که این وزارتخانه حمایت کند از حقوق قانونی زارعین مملکت کما اینکه در قانونی که چند وقت پیش تصویب فرمودید چنانچه اراضی مزروعی مملکت برای امور صنعتی مورد استفاده قرار بگیرد وزارت تعاون اجازه داشته باشد که به پیشنهاد وزارت اقتصاد اجازه بدهد که زارع زمینش را بفروشد در اینجا صحبت از این است که اگر چنانچه زارع با خریدار در قیمت توافق نکرد یک کمیسیون که نماینده وزارت تعاون در آن کمیسیون عضویت دارد در مسئله تعیین قیمت دخالت کند بنابراین بنده این اطمینان را میدهم که زارعین مملکت هوشیار هستند و مراقب حقوق قانونی خودشان هستند و من هم صد در صد مثل جناب عالی فکر میکنم که بهیچ عنوان حقوق زارع نباید ضایع بشود و این قول را میدهم که در هر مورد که احتیاج بدخالت وزارت تعاون است زارعین مملکت این آزادی را برای حفظ حقوق قانونی خودشان دارند و مسئولان امر در این وزارتخانه وظایف قانونی خودشان را بنحو احسن انجام میدهند من فکر میکنم دیگر خیال شما راحت باشد (احسنت).

رئیس - نظر دیگری در ماده واحده نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

۱۱ - طرح گزارش شور اول کمیسیون کشور راجع به لایحه اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۸ قانون شهرداری
رئیس - گزارش شور اول اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۸ قانون شهرداریها مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون کشور

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه دوشنبه ۱۳۵۱/۸/۱۵ با

حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۶۱۱۶ مورخ ۱۳۵۱/۳/۲۵ راجع باصلاح تبصره ۲ ماده ۷۸ قانون شهرداریها را که در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۵۱/۳/۲۵ تقدیم و بشماره ۳۷۳ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و بامختصر اصلاحی بشرح زیر تصویب کرد. اینک گزارش شور اول آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۸
قانون شهرداری

ماده واحده - شرح زیر به ذیل تبصره ۲ ماده ۷۸ قانون شهرداری اضافه میشود:
ولی پس از ده سال از تاریخ استحقاق مطالبه در صورت عدم مطالبه ذینفع شهرداری میتواند وجوه مطالبه نشده را به درآمد عمومی خود منظور نماید.

شهرداری باید هر سال اعتبار متناسبی در بودجه خود برای پرداخت این قبیل سپردهها منظور نماید تا در صورت مراجعه ذینفع باقائم مقام قانونی او و احراز استحقاق از اعتبار مزبور پرداخت شود. چنانچه اعتبار مزبور کافی نباشد شهرداری مکلف است این قبیل وجوه را از درآمد جاری خود بردارد.

مخبر کمیسیون کشور - غضنفری

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۱۳۵۱/۸/۲۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۸ قانون شهرداری را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون کشور را تأیید و لایحه را تصویب کرد. اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم می دارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادی هم نرسیده لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط فرستاده میشود.

۱۲ - طرح گزارش شور اول کمیسیون دارائی راجع به لایحه اصلاح ماده ۲ اصلاح قانون تأسیس شرکت سهامی هواپیمائی ملی ایران و مقررات بهره برداری هوائی کشوری
رئیس - گزارش شور اول اصلاح ماده ۲ اصلاح قانون تأسیس شرکت سهامی هواپیمائی ملی ایران و مقررات بهره برداری هوائی کشوری مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۲۹ آبانماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۴۵۰۵۲ مورخ ۱۳۵۱/۷/۲۶ راجع به اصلاح ماده ۲ اصلاح قانون تأسیس شرکت سهامی هواپیمائی ملی ایران و مقررات بهره برداری هوائی کشوری را که در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۵۱/۷/۲۷ تقدیم و بشماره ۴۱۹ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح ماده دو اصلاح قانون

تأسیس شرکت سهامی هواپیمائی ملی

ایران و مقررات بهره برداری

هوائی کشوری

ماده واحده - ماده دو قانون تأسیس شرکت سهامی هواپیمائی ملی ایران و مقررات بهره برداری هوائی کشوری بشرح زیر اصلاح میشود:

ماده ۲ - سرمایه شرکت سهامی هواپیمائی ملی ایران مبلغ چهار هزار میلیون ریال است که به چهار هزار سهم یک میلیون ریالی بانام و غیر قابل انتقال منقسم و تمام آن از طرف دولت تعهد و پنجاه درصد آن پرداخت شده است. **تبصره** - از تاریخ تصویب این قانون تا زمانی که سرمایه پرداخت شده شرکت سهامی هواپیمائی ملی ایران از محل منابعی که در اختیار شرکت گذارده میشود به میزان چهار هزار میلیون ریال بالغ گردد سود سالانه سهام دولت در شرکت مذکور نیز بابت این افزایش سرمایه بحساب سرمایه آن شرکت منظور خواهد شد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

گزارش شور اول از کمیسیون راه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون راه در جلسه روز پنجشنبه ۲ آذر ماه ۱۳۵۱ با حضور آقای مهندس وثیق معاون وزارت راه لایحه اصلاح ماده ۲ اصلاح قانون تأسیس شرکت سهامی هواپیمائی ملی ایران و مقررات بهره برداری هوائی کشوری را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون راه - حبیب الله احمدی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای اکبر مسعودی بفرمائید.

اکبر مسعودی - با اجازه مقام ریاست مجلس شورای ملی و نمایندگان محترم، افزایش سرمایه شرکت هواپیمائی ملی ایران تا چهار هزار میلیون ریال مسلماً مورد تأیید و خوشوقتی همه نمایندگان محترم مجلس شورای ملی است و وقتی مامی بینیم که شرکت هواپیمائی ملی ایران در عرض ده سال از هیچ به این درجه از ترقی و گسترش و تکامل رسیده که شبکه آن امروز در سطح کشور تمام شهرهای مهم و بزرگ کشور و در خارج از کشور شهرهای مهم و درجه اول اروپا و آسیا و خاور دور را در بر گرفته، بمیزان سعی و کوشش و اهتمامی که در این راه بکار رفته پی میبریم (صحیح است) وقتی ما مشاهده می کنیم هواپیمای متعلق به ایران با پرچم ایران در پهنای آسمانها حرکت می کند و در فرودگاههای مهم شهرهای بزرگ اروپا دفتر هواپیمائی ملی ایران دایر است و مأمورین ایرانی شرکت هواپیمائی ملی مسافران و هموطنان خود را راهنمایی و استقبال میکنند باعث کمال خوشوقتی همه ما است (صحیح است) شرکت هواپیمائی ملی ایران در این مدت کوتاه بامدیریت صحیح و برنامه های حساب شده بحوی پیشرفت نموده که هم اکنون در ردیف بزرگترین شرکتهای هواپیمائی جهانی که ده ها سال سابقه و تجربه دارند قرار گرفته و موجبات بالا بردن حیثیت ملت و کشور ایران را فراهم آورده است ما مطمئنیم شبکه هواپیمائی

ملی ایران امروز در شهرهای مهم ایران شهرهای بزرگ ایران و در شهرهای بزرگ اروپا و آسیا و خاور دور و فردا مسلماً در تمام شهرهای ایران در سطح کشور و در تمام شهرهای جهان در سرتاسر قاره ها حرکت خواهد کرد و افتتاح و حیثیت بیشتری برای ایران و رفاه مسافران فراهم خواهد نمود و بنابراین هر مقدار که بر سرمایه این شرکت افزوده شود و هر عملی که برای توسعه شکایات آن بعمل آید مورد تأیید نمایندگان مجلس است و امروز در این موقعیت و مکان بنده از فرصت استفاده میکنم و از مدیران، مهندسان، خلبانان، تکنیسین ها و از کارکنان و کارمندان شرکت هواپیمائی ملی ایران تقدیر بعمل می آورم (احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد می نماید تبصره ذیل ماده دو لایحه قانون اصلاح ماده ۲ شرکت هواپیمائی ملی بشرح ذیل اصلاح شود.

تبصره - از تاریخ تصویب این قانون تا زمانی که تنه سرمایه تعهد شده شرکت سهامی هواپیمائی ملی ایران از محل منابعی که در اختیار شرکت گذارده میشود پرداخت نشده سود سالانه سهام دولت در شرکت مذکور بابت این افزایش سرمایه احتساب خواهد شد.

رضامجد

رئیس - لایحه و پیشنهاد برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط فرستاده میشود.

۱۳ - تقدیم يك فقره اصلاح بودجه سال ۱۳۵۱ سازمان تربیت بدنی و يك فقره اصلاح بودجه سال ۱۳۵۱ شرکت سهامی معادن و ذوب فلزات ایران بوسیله آقای قوام صدري وزير مشاور

رئیس - آقای قوام صدري بفرمایند.

قوام صدري - با اجازه مقام محترم ریاست و نمایندگان محترم اصلاح بودجه ایست مربوط به سالمان

تربیت بدنی ایران که بایستی بتصویب کمیسیون محترم بودجه برسد و همچنین يك اصلاح بودجه است مربوط به شرکت سهامی معادن و ذوب فلزات ایران که از لحاظ استحضار کمیسیون محترم بودجه تقدیم میشود و استدعای ارجاع بکمیسیون را دارم.

رئیس - لوابیح بکمیسیون بودجه فرستاده میشود.

۱۴ - اعلام وصول و قرائت دونا مه مربوط به دو لایحه قانونی از مجلس سنا

رئیس - لوابیحی از مجلس سنا رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت می شود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

عطف بنامه شماره ۱۳۵۸۹ مورخ ۱۳۵۱/۸/۲۰ آن مجلس محترم، گزارش کمیسیون شماره ۲ (جنگ) در قبال لایحه شماره ۷۸۸۸ مورخ ۱۳۵۱/۴/۱۸ دولت راجع باصلاح ماده ۱۱۳ قانون اصلاح قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی در جلسه روز دوشنبه ۶ آذرماه ۱۳۵۱ مطرح گردید و با اصلاحاتی بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون مزبور که اصلاح شده است جهت تصویب مجدد آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - اصلاحات مجلس سنا بکمیسیونهای مربوط فرستاده میشود.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۱ (خارجی) در قبال لایحه شماره ۵۴۰۲۲ مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۲ دولت راجع به پروتکل درباره حفاظت و نگاهداری و تعمیر و بازرسی و تجدید و نصب مجدد علائم مرزی در سرحدات ایران و ترکیه در جلسه روز دوشنبه ۲۹ آبان ماه ۱۳۵۱ مطرح گردید و بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون مزبور جهت تصویب آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط فرستاده میشود.

۱۵ - اعلام وصول و قرائت سه نامه رسیده از دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات

رئیس - نامه هائی از دولت رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

عطف به ماده ششم قانون برنامه عمرانی چهارم کشور مصوب ۲۷ اسفندماه ۱۳۴۶ و با رعایت ماده واحده و قانون نحوه خرید ماشین آلات و سایر لوازم برای اجرای طرحهای مصوب برنامه های عمرانی کشور، مصوب ۲۴ خردادماه ۱۳۴۵ موافقت نامه وامی برای طرح احداث چهار پست اسکله در بندر شاهپور و خرید تجهیزات بنادر مورد نیاز سازمان بنادر و کشتیرانی ایران وابسته بوزارت دارائی که جمع کل هزینه ارزی آن بالغ بر بیست و نه میلیون (۲۹۰۰۰۰۰۰) دلار آمریکائی است بابتانک بین المللی ترمیم و توسعه در تاریخ هفت سپتامبر ۱۹۷۲ منعقد گردیده است. وام مذکور در چهل (۴۰) قسط باز پرداخت میگردد و به مانده اقساط باز پرداخت شده بهره ای از قرار هفت و یک چهارم درصد در سال تعلق خواهد گرفت و سر رسید اولین قسط اصل ۱۵ اکتبر ۱۹۷۷ میباشد. این گزارش در اجرای تبصره ۲ ماده واحده فوق الذکر تقدیم میگردد.

امیر عباس هویدا

ریاست مجلس شورای ملی

باستناد ماده ششم قانون برنامه عمرانی چهارم کشور مصوب ۲۷ اسفندماه ۱۳۴۶ و با رعایت ماده واحده و قانون نحوه خرید ماشین آلات و سایر لوازم برای اجرای طرحهای مصوب برنامه های عمرانی کشور، مصوب ۲۴ خرداد ماه ۱۳۴۵ موافقت نامه ای بمنظور تأمین قسمتی از هزینه قرار داد خرید لوازم ۲۷۶۰۰۰ کنتور برق در تاریخ ۲۴ اکتبر ۱۹۷۲ با شرکت آلمانی آ. ا. گک منعقد گردیده است. اعتبار موضوع موافقتنامه فوق بالغ بر نهصد و چهل و شش هزار و پانصد و شصت (۹۴۶۵۶۰)

دلار آمریکائی اسکله که در دوسری اقساط ۱۴ گانه متساوی و متوالی شش ماهه باز پرداخت خواهد شد و به مانده اقساط باز پرداخت نشده بهره ای از قرار بیش درصد در سال تعلق خواهد گرفت. سر رسید اولین قسط اصل سری اول شش ماه پس از حمل نیمی از اجناس و در مورد سری دوم شش ماه پس از حمل کلیه اجناس و موضوع قرارداد میباشد. این گزارش در اجرای تبصره ۲ ماده واحده فوق الذکر تقدیم میگردد.

امیر عباس هویدا

ریاست مجلس شورای ملی

باستناد ماده ششم قانون برنامه عمرانی چهارم کشور مصوب ۲۷ اسفندماه ۱۳۴۶ و با رعایت ماده واحده و قانون نحوه خرید ماشین آلات و سایر لوازم برای اجرای طرحهای مصوب برنامه های عمرانی کشور، مصوب ۲۴ خرداد ماه ۱۳۴۵ موافقت نامه الحاقی بمنظور تأمین قسمتی از هزینه اصلاحیه شماره ۲۱ قرارداد مربوط به خطوط انتقال منجیل - تبریز از محل طرح شماره ۵۲۰۸ در تاریخ ۵ نوامبر ۱۹۷۲ با شرکت آلمانی براون باوری - مانهایم منعقد گردیده است. اعتبار موضوع موافقتنامه الحاقی فوق بالغ بر سیصد و هفتاد و هشت هزار و هشتصد و بیست و هشتاد و چهار فینیک (۳۷۸/۸۲۰/۸۴) مارک آلمان است که در بیست (۲۰) قسط متساوی و متوالی شش ماهه باز پرداخت خواهد شد و به مانده اقساط باز پرداخت نشده بهره ای از قرار شش درصد در سال تعلق خواهد گرفت و سر رسید اولین قسط اصل ۱۳ سپتامبر ۱۹۷۲ میباشد. این گزارش در اجرای تبصره ۲ ماده واحده فوق الذکر تقدیم میگردد.

۱۶ - ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانم ها آقایان جلسه امروز را ختم می کنیم تاریخ و دستور جلسه آینده بعداً با اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(ساعت یازده صبح جلسه ختم گردید)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی